

דירקון 3 בני ברק, מגדלי LYFE בנין 8 טל. 03-5635050 מקס. 03-5617166

יפעת מידע תקשורת

24.48x36.61	1	19	עמוד	לשבת - המוסף	04/07/2025	94657509-5
84260				אוליבריסט רייכמן -	המרכז הבינתחומי הרצליה	רייכמן -

ליאור לוטן

אל תזרקו אותם לשלבים

תצוגת התכלית שהראתה ישראל לעולם במערכה באיראן צריכה להימשך, הפעם בזירת המו"מ עם חמאס. הסכם שישיב רק חלק מהחטופים הוא טעות אסטרטגית. צריך לנצל הזדמנות ולהחזיר את כולם. עכשיו

לא מרגישים בני אדם!

מקסים הורקין ובר קופרשטיין בשבי חמאס, בתיעוד שפורסם אתמול. סיכון חמור ובלתי סביר

ראל וחמאס לשם סיכום התנאים לסיום המערכה הצבאית. ישראל נענתה לדרישת חמאס לפצל למועד אחר את הדיון על השבת חללי צה"ל שנחטפו בזמן המערכה - סגן הדר גולדין ו"ל וסמ"ר אורון שאול ו"ל. בצוק העיתים, הדיון שנדחה לא התקיים מעולם. אורון שאול הושב הבר תה על ידי כוחות צה"ל וחבא לקבר ישראל כעבור יותר מעשור. הדר גולדין טרם שב.

סור ישראל לחזור על הטעות האסטרטגית והמקצועית הזו ולהסכים שוב לפצל בין האינ-טרסים שלה. הסכם שישיב רק חלק מהחטופים תוך כדי הסכמת ישראל להתקרבות במעשה המרכבה המדיני האזורי יהווה הישג נחות והחמצת הזדמנות שח צבה ישראל בעמל צבאי ובמחיר לאומי וציבורי אירי. פיצול כזה יביא גם לסיכון חמור ובלתי סביר להיחלף פים שלא ייחזרו בפעימה הראשונה ואילו שלא ייכללו בהסכם, יאירי משמעותית את משך המשבר ויעמיד את השפעותיו השליליות על ישראל כולה. בעת הזאת ובנסיבות הללו חייבת ישראל להמשיך בה צגת התכלית שהציגה לעולם כולו רק לפני ימים ספורים להגדיר אסטרטגיה ברורה לסיום המערכה בעזה ולהשיב את כל החטופים במתווה אחד ומחיר, לגבש תוכנית פעו- לה מתחכמת ורבי-ממדית הממזהאת את כל היתרונות של ישראל, הצבאיים והמדיניים כאחד, ולרכו את כל הכוחות המעולים שלרשותה לפעולה נחושה ונועזת, כדרכה. כן לאיחור הוירות. לא עוד לשיטת השלבים. המסר הישראלי צריך להיות ברור בכל השפות: הדרך למוח תיכון חדש מתחילה בעזה. ■

אליה (במיל) ליאור לוטן הוא ראש קתדרת שלח לחקר משברים באוניברסיטת רייכמן, לשעבר מתאם השבויים ונעדרים במשרד ראש הממשלה.

ה ביצועים המרשימים של צה"ל והמוסד באיראן, וההצלחות המרשימות של מבצע עם כלביא, רק העצימו את התסכול מתוצאות המאמץ הלאומי להשבת החטופים מעזה. ההבדלים בולטים: מול איראן פעלה ישראל באסטרטגיה ברורה ומונעת לכל, בתפיסת הפעולה רב-שכבתית שהוכנה בקפדנות במשך תקופה ארוכה, ושהתבססה על היכולות המתקדמות ביותר של ישראל בתחומי המודיעין, המבצעים, הטכ-נולוגיה, הביון, הגנת העורף והמדיניות. המבצע התקיים תוך כדי קונצנזוס פנימי נרחב בישראל ובחטות לגיטימי ציה בינלאומית מספקת.

המאמץ הלאומי להשבת החטופים נעשה באופן אחר לגמרי, ותוצאותיו יעידו על כך. כבר בתחילת המשבר מסרה ישראל את הובלת המשא ומתן למתווכות ולאיר צות-הברית. בהמשך פעלה על פי אסטרטגיה של הסכמי בנינים חלקיים, וכשהמו"מ מול חמאס עזה התנהל דרך נציגי הארגון בקטאר, שקיימו משא ומתן עם המתווכות קטאר ומצרים, שקיימו משא ומתן עם ארה"ב. זה יצר ארבע שכבות של אינטרסים שונים, וכך, ישראל מצאה את עצמה בתהליך ארוך, מפותל ובלתי מתכנס שבמהלכו נהרגו ונרצחו חטופים רבים, ושעור התנגדות עצמית של יותר ממחצית הציבור הישראלי.

בהקבלה למבצע באיראן, אף טייס ישראלי לא טס למי שיתמיתו באיראן בהתבסס על מפת רכבים קטארית, תמונת מודיעין מצרית והובלה של בקר אוויר אמריקאי. ישראל יזמה והובילה את המבצע בשיתוף ובהגיון פעולה משלה. בתחילת הדרך, אסטרטגית השלבים של ישראל לשי חזרו החטופים עוד הייתה ניתנת לדיון ענייני. בנובמבר בר 2023 בחרה ישראל בהסכם חלקי משום שהיה מרובר נכשם ובילדים הייתה חובה מוסרית לצמצם את סבלם ככל האפשר. במתווה שנדון באביב 2024, ומומש בינואר 2025, הרעיון של הליכה להסכם חלקי הוסבר בצורך בה שבת החטופים והחטופים המבוגרים והחולים. כמהלך הלי- חימה נוסף גם ההסבר שלא ניתן לקיים משא ומתן להסכם כולל בטום הושמרה מסה מספקת של היכולות הצבאיות של המאס והוסלו רוב מנהיגיו.

אך מה יכולה להיות הסיבה העניינית לכך שגם היום, לאחר שהמשא ומתן עבר מהחירה הצבאית-ביטחונית לזי רה המדינית, ולנוכח הישגי מבצע עם כלביא שיצרו עבור ישראל הזדמנויות חדשות ורבות-משקל - היא מתמקדת שוב במתווה הישן לשחרור חלק מהחטופים בתמורה להפי סקת אש ומנית, ולא בהסכם כולל להשבת כולם?

ה ערכת המצב ברורה: חמאס עדיין מתפקד כא רגון ברצועת עזה, ודרישת הליבה שלו לסיום המלחמה מייצגת אינטרס הישרדותי. מטרות לסכל איום קונקרטי, מבחינתו, של ממשל צבאי ישראלי ברצועת עזה. לכן, דרישתו זו אינה משתנה ואינה נשחקת, והיא נותרה תנאי הכרחי של לסיום המשבר.

ישראל, מצידה, ניצבת בפני צומת T שם כיווניו ברורים. הפנייה הראשונה מובילה אחורה. התמונה הצי באי מיצה את עצמו ואם יתחרש, יכון להשגת שליטה מלאה בשטח ובאכלוסיה, ומנגד - אינו מצליח להגביט מבצעי חילוץ מספקים להשבת כל החטופים. ההיטטרורה לימדה אותנו שנכוחות צבאית בשטח עדין מניבה תמור לחמת גרילה ארוכת שנים ומרממות, עד לנסיגה במס גרת הסדר שבו ריו של הצד הנסוג על התחתונה. השי ליטה באוכלוסייה מובילה גם להעמקת הקרע הפנימי ולהדרדרות במעמד הבינלאומי, לעיתים עד כדי סני קצויה בפועל, שגם לאחריו מגיע הסדר הכולל נסיגה